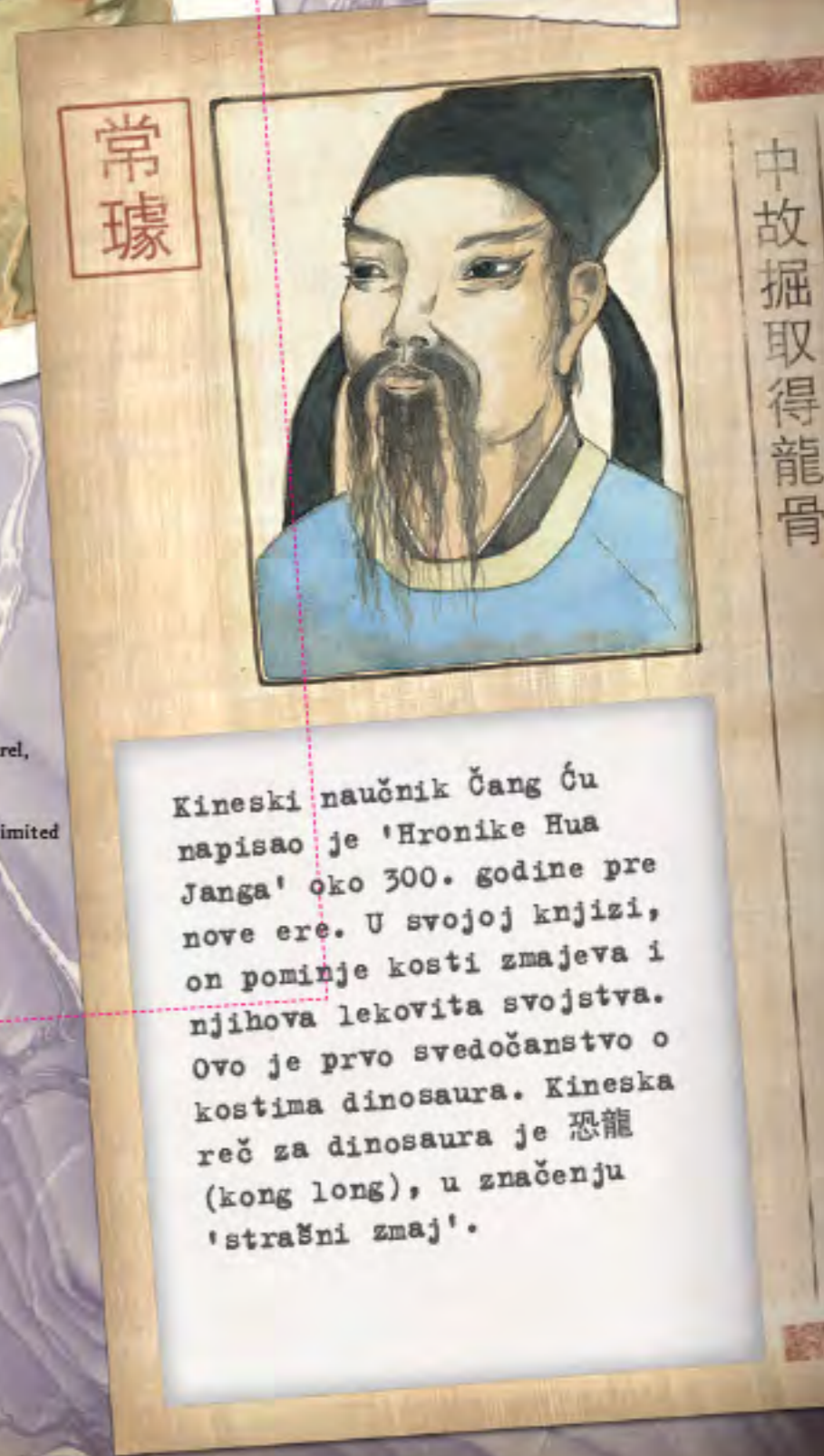

Drevni crteži na zidovima pećina širom ostrva prikazuju urođeničke narode i nešto što liči na preistorijska stvorenja. Zadivljujuće je da je njihovo postojanje ostalo tajna milionima godina!

Pukovnik se odmara nakon celodnevnog pešačenja.

常璩

中故掘取得龍骨

Kineski naučnik Čang Ču napisao je 'Hronike Hua Janga' oko 300. godine pre nove ere. U svojoj knjizi, on pominje kosti zmajeva i njihova lekovita svojstva. Ovo je prvo svedočanstvo o kostima dinosaura. Kineska reč za dinosaura je 恐龍 (kong long), u značenju 'strašni zmaj'.

NASLOV ORIGINALA:
DINOSAUROLOGY

Illustrations copyright © 2013 by Gary Blythe, Douglas Carrel, Nicki Palin, Helen Ward and David Wyatt

Text and design copyright © 2013 by The Templar Company Limited
DINOSAUROLOGY™ is a trademark of The Templar Company Limited.

All rights reserved

Prava za srpsko izdanje © 2013. Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-00069-6

ŠTAMPANO U KINI

Izdavač: Vulkan izdavaštvo

Za izdavača: Miroslav Josipović, Nenad Atanasković i Saša Petković

Urednik: Nebojša Burzan

Prevod: Vesna Popović

Lektura: Svjetlana Manigoda

Kompjuterska priprema: Nebojša Zorić

CIP - Katalogizacija u publikaciji dostupna je u katalogu Narodne biblioteke Srbije, Beograd

COBISS.SR-ID 196761612

DINOSAUROLOGIJA

Priča o pohodu u nepoznato

JUŽNA AMERIKA - APRIL 1907. GODINE

Napisao Roli Rajms, pomoćnik pukovnika P. H. Foseta

五城縣 郡東南有水通於巴漢時置五倉發五
縣民尉部主之後因為縣出龍骨云龍升其山
值天門閉不達墮死於此後沒地

NAPOMENA IZDAVAČA:
OVAJ DNEVNIK JE KOPIJA SVESKE
KOJU JE IZDAVAČU 2012. POSLALO
BRITANSKO UDRUŽENJE HRABRIH ISTRAŽIVAČA
POSLE RUTINSKOG SREĐIVANJA NJIHOVOG ARHIVA.
IAKO O PERSIJU HARISONU FOSETU POSTOJE BROJNI
ZAPISI, IZDAVAČ NE MOŽE DA POTVRDI DA SU ROLI
RAJMS I DRUGI NAVEDENI ČLANOVI EKSPEDICIJE ZAISTA
POSTOJALI. STOGA NE MOŽE DA TVRDI DA SU DOGAĐAJI
OPISANI U KNJIZI STVARNI. U OVOJ KNJIZI DOTAKNUTI
SU BROJNI ASPEKTI PALEONTOLOGIJE KOJI SU BILI
NEPOZNATI 1907. GODINE. MOGUĆE JE, MADA JE
GOTOVO NEVEROVATNO, DA JE TO BIO
REZULTAT POSMATRANJA ŽIVIH
DINOSAURA.

IZDAVAČ ŽELI DA SE SLEDEĆIM LJUDIMA POSEBNO ZAHVALI ZBOG UČESTVOVANJA U PRIPREMI OVOG DNEVNIKA:
G. BLAJT, UMETNIK/FOTOGRAF; D. KEREL, UMETNIK; N. PEJLIN, UMETNIK; H. VORD, UMETNIK; D. VAJAT, UMETNIK; HOKINS, LITON I VUD,
UREDNICI ISTRAŽIVAČI; N. TA – ARHIVAR I KUSTOS, D. DIKSON, KONSULTANT.

IZGUBLJENO OSTRVO DINOSAURA

Na Janapalu smo doputovali 1. aprila 1907. godine, posle dugog i napornog puta. Od Liverpula do Njujorka putovali smo brodom, i to trećom klasom, zatim parobrodom do Paname, a onda dugačkim čamcima niz zapadnu obalu Južne Amerike. A do samog ostrva dovezao nas je Miko u starom drvenom poštanskom brodu. Posle mnogo dana borbe sa nemirnim talasima i u magli gustoj kao vuna, ugledali smo kopno, to jest zaravnjeni vrh neaktivnog vulkana.

Na prvi pogled ostrvo nam je delovalo kao preistorijsko, onako zaraslo u bujnu vegetaciju. Kako smo se približavali obali, kakofonija čudnih krikova koja je dopirala iz tog zelenila, parala nam je uši. Mnogo smo očekivali jer smo se naslušali priča o stvorenjima koja žive na ovom ostrvu, ali pukovnik nas je upozorio da budemo strpljivi jer bismo uskoro mogli da ugledamo prvog dinosaura.

PRVA OTKRIĆA

Nismo morali dugo da čekamo na prva otkrića. Uzbuđeni krik profesora Smerzbija odveo nas je do fosila ornitomima, dobro očuvanog u steni. Istovremeno sam se oduševio i prestravio od mogućnosti da vidim živ primerak. Možda sam prvo osetio potrebu da pobeegnem u brda, ali to bi izazvalo opšte negodovanje, pogotovo zato što mi je zadatak bio da sve zapisujem. Profesori su se saglasili da mi pomognu tako što će me snabdeti sopstvenim beleškama o nekim poznatim vrstama dinosaura.

• ORNITOMIM •

ZNAČENJE: Pticolik
DUŽINA: 3,8 metara
TEŽINA: 168 kilograma
PERIOD: Kreda
ISHRANA: Svaštojed

OSOBIINE:

- Mali dinosaur dvonožac koji podseća na noja s dugim repom, pomoću kojeg je održavao ravnotežu dok trči velikom brzinom.
- Čeljusti nalik na kljun, bez zuba.
- Pretpostavlja se da je živeo u manjim krdima.

PRVI NAĐENI OSTACI:

Sjedinjene Američke Države

ISTORIJA OTKRIĆA:

Ime mu je dao Otnijel Čarls Marš 1890. godine.

Na ostrvu živi šačica domorodaca. Izgledaju prijateljski raspoloženi, premda samo Miko razume njihov jezik. Oni retko napuštaju svoje malo selo i pretpostavljam da imaju dobar razlog za to, ali Miko je ubedio nekoliko njih da nam budu vodiči.

Da li me oči varaju ili zaista iznad urođeničkih kolibica izvire stvaranje neobičnog izgleda?

OGRLICA OD ZUBA

Jedan od najvažnijih članova naše grupe je Miko, pripadnik plemena Šingu. Kapetan se sprijateljio s njim tokom svoje poslednje posete Brazilu. Miko oko vrata nosi neobičnu ogrlicu od zuba alosaura. Baš ona je davala verodostojnost njegovim pričama o ostrvu nastanjenom dinosaurima koje su nas zapravo i inspirisale da pođemo u pohod.

POSLE RASEDANJA

Da Janapalu nije možda bio deo Južne Amerike, pa se nekako odvojio prilikom rasedanja tla i razdvajanja kontinenata?

POČINJEMO ISTRAŽIVANJE

Posle jednodnevnih priprema i još jednog dana odmora (što je nerviralo nestrpljivog pukovnika), otisnuli smo se u razgledanje ostrva. Ubrzo je vegetacija postala mnogo gušća, pa smo morali da krčimo put. Zapanili smo mnoštvo malih sisara i često čuli komešanje, ali nismo videli nijednu preistorijsku zver. A zatim smo, na naše veliko iznenađenje, dospeli do ivice s koje se pružao pogled na deltu reke; muljevito tlo prošarano je basenima vode, a posvuda sam viđao prelepa

bića. Priče su bile istinite; evo živih i zdravih dinosaura! Helen je odmah izvukla četkice, a profesori su počeli da identifikuju vrste čije smo predstavnike posmatrali. Pukovnik je na nekoliko trenutaka morao da obuzda oduševljenje da bi umirio Rokstona jer je počeo da se otima i usremljuje na rogate zveri, koje su stajale na samoj obali.

Anatotitan

Triceratops

Alosaur

Uz dinosaure smo приметili i pripadnike nekih savremenih vrsta. Ostrvo je prava evolucionna svaštara!

• ALOSAUR •

ZNAČENJE: Drugačiji gušter
DUŽINA: 8,5 metara
TEŽINA: 2 tone
PERIOD: Gornja jura
ISHRANA: Svaštojed

OSOBINE:

- Ovaj kičmenjak je drugačiji od ostalih poznatih dinosaura, pa je tako i dobio ime.
- Ovi veliki dinosaure jedu i meso, a veći plen su najverovatnije lovili u krdu.

PRVI NAĐENI OSTACI:

Sjedinjene Američke Države

ISTORIJA OTKRIĆA:

- Istraživači su isprva mislili da je okamenjeno konjsko kopito deo alosaurovog pršljena.
- Ime mu je zvanično dao Otnijel Čarls Marš 1877. godine.

Uspeli smo da iz bave izvučemo ovaj komadić alosaurove kože.